

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Медичний факультет

Кафедра фармації та фармакології

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У НАДЗВИЧАЙНИХ СТАНАХ

підготовки Магістра

Луцьк – 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «Організація фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» підготовки магістра, галузі знань 22 – Охорона здоров'я, спеціальності 226 – Фармація, промислова фармація, форма навчання – денна, за навчальним планом, затвердженим 2024 р. зі змінами 2025 р.

Розробники:

Волошенюк Т.В., доктор філософії, доцент кафедри фармації та фармакології;

Півнюк М.І., старший викладач кафедри фармації та фармакології, заслужений працівник фармації України

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми: д.фарм.н., проф.

Федоровська М.І.

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фармації та фармакології

Протокол № 6 від 2 лютого 2026 р.

Завідувач кафедри: д.фарм.н., проф. _____

Федоровська М.І.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань: 22 - Охорона здоров'я Спеціальність: 226 - Фармація, промислова фармація Освітньо-професійна програма: Фармація освітній рівень: другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин / кредитів: <i>150 / 5</i>		Рік навчання: 3-йй
		Семестр: 6-ий
ІНДЗ €		Лекції: 16 год.
		Лабораторні: 36 год.
		Самостійна робота: 88 год.
		Консультації: 10 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		<i>українська</i>

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові: Волошенюк Тетяна Василівна

Науковий ступінь: доктор філософії

Вчене звання: -

Посада: доцент кафедри фармації та фармакології

Контактна інформація: +38 099 640 89 90, e-mail: Volosheniuk.Tetiana@vnu.edu.ua

Прізвище, ім'я та по батькові: Півнюк Михайло Іванович

Науковий ступінь: -

Вчене звання: - заслужений працівник фармації України

Посада: старший викладач кафедри фармації та фармакології

Контактна інформація: +38 050 339 70 46, e-mail: Pivniuk.Mykhailo@vnu.edu.ua

Дні занять: згідно з розкладом

III. Опис освітнього компонента

1.Анотація курсу. Освітній компонент «Організація фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» належить до вибіркового ОК професійної підготовки фахівців спеціальності 226 Фармація, промислова фармація, ОПП Фармація, який передбачений для здобувачів вищої освіти денної форми навчання (3 р.н.) і формує у них знання професійних компетентностей здобувачів вищої освіти щодо системного розуміння функціонування фармацевтичної служби в умовах кризових явищ, зокрема під час воєнного стану, епідемій, масових уражень, катастроф та гуманітарних криз. Особлива увага приділяється питанням логістики лікарських засобів, створення та використання резервів, фармаконагляду в умовах обмежених ресурсів, управління ризиками, нормативно-правового регулювання та міжсекторальної взаємодії.

Освітній компонент орієнтований на підготовку фахівців, здатних забезпечувати безперервність фармацевтичної допомоги, раціональне використання ресурсів та дотримання принципів професійної етики у надзвичайних умовах.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Організація фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» є організаційно-правові, управлінські, фармакоекономічні та клініко-фармацевтичні аспекти забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення в умовах надзвичайних ситуацій природного, техногенного, соціального та воєнного характеру.

ВОК «Організація фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» базується на вивченні таких ОК як фармакологія, фармацевтичне право та законодавство та інтегрується з ОК організація та економіка фармації.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою вивчення ВОК «Організація фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» є формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей щодо організації безперебійного, безпечного та раціонального фармацевтичного забезпечення населення і закладів охорони здоров'я в умовах надзвичайних ситуацій, з урахуванням нормативно-правових, логістичних, клінічних та етичних аспектів діяльності.

Основні **завдання** вибіркового освітнього компоненту «Організація фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах»:

- вивчення класифікації та характеристик надзвичайних ситуацій;
- аналіз нормативно-правового регулювання фармацевтичної діяльності у надзвичайних умовах;
- опанування принципів створення та управління запасами лікарських засобів (резерви, мобілізаційні фонди);
- формування навичок організації логістики та постачання медикаментів у кризових умовах;
- засвоєння алгоритмів дій фармацевта при масових ураженнях та в умовах воєнного стану;
- вивчення особливостей фармаконагляду та контролю якості лікарських засобів у надзвичайних ситуаціях;
- аналіз ризиків фальсифікації та дефіциту лікарських засобів;
- формування навичок міжпрофесійної взаємодії та кризового менеджменту;
- дотримання принципів професійної етики та забезпечення безпеки пацієнтів.

3. Soft skills.

Особисті якості: уважність до деталей; сумлінність та відповідальність; самодисципліна; здатність приймати конструктивні зауваження; готовність до постійного професійного вдосконалення; стресостійкість.

Інтелектуальні здібності: критичне мислення та здатність до аналізу ризиків; креативність у вирішенні складних організаційних та клінічних завдань; системний підхід до управління ресурсами; здатність приймати рішення в умовах невизначеності.

Соціальні навички: ефективна командна взаємодія; дотримання принципів професійної етики та академічної доброчесності; забезпечення конфіденційності персональних даних пацієнтів; комунікація з пацієнтами та медичним персоналом в умовах кризових ситуацій.

Організаційні навички: планування діяльності в умовах обмеженого часу; дотримання дедлайнів; управління стресом та емоційною напругою; адаптивність до швидких змін зовнішнього середовища.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю/ Бали
	Усього	у тому числі				
		Лекц.	Лаб.	Конс.	СР	
Тема 1. Сучасна соціально-політична і техногенно-екологічна обстановка в Україні. Правові основи Державної служби медицини катастроф(ДСМК) Заклади і формування та організація медичного постачання формувань і закладів ДСМК.	18	2	4	2	10	T(5)+УО(5) +ВЛР (5) / 3 = 5
Тема 2. Заклади і формування ДСМК та Міністерства надзвичайних ситуацій (МНС). Організація медичного постачання формувань і закладів ДСМК.	17	2	4	1	10	T(5)+УО(5) +ВЛР (5) / 3 = 5
Тема 3. Ознайомлення роботою медичних формувань територіальних підрозділів МНС і закладів ДСМК(екскурсія).	17	2	4	1	10	T(5)+УО(5) +ВЛР (5) / 3 = 5
Тема 4. Військово-польова технологія ліків як наукова і навчальна дисципліна та її основні завдання і шляхи розвитку. Отримання води для виготовлення лікарських засобів в умовах ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.	17	2	4	1	10	T(5)+УО(5) +ВЛР (5) / 3 = 5
Тема 5. Особливості виготовлення нестерильних лікарських форм в польових умовах. Особливості виготовлення стерильних лікарських форм в польових умовах.	15	2	4	1	8	T(5)+УО(5) +ВЛР (5) / 3 = 5
Тема 6. Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів, медичних виробів та медичного майна.	17	2	4	1	10	T(5)+УО(5) +ВЛР (5) / 3 = 5
Тема 7. Порядок розгортання і організація роботи аптеки в польових умовах і пристосованому приміщенні. Ознайомлення з роботою аптеки військового госпіталю ЗСУ.	17	2	4	1	10	T(5)+УО(5) +ВЛР (5) / 3 = 5
Тема 8. Медична служба Збройних Сил України. Комплектно-табельне оснащення медичної служби	16	1	4	1	10	T(5)+УО(5) +ВЛР (5) / 3 = 5

Збройних Сил України.						
Тема 9. Захист медичного майна від сучасних видів зброї та особливості його спеціальної обробки та експертизи.	14	1	2	1	10	T(5)+УО(5) +ВЛР (5) / 3 = 5
ІНДЗ	2	-	2	-	-	УВ(5)+ІРС (5) /2 = 5
Всього годин / Балів	150	16	36	10	88	5 балів/ 200 балів

*Форма контролю: Т – тести, ВЛР – виконання лабораторної роботи, УВ – усна відповідь. ІРС/ ІНДЗ-індивідуальна робота здобувача

Завдання для самостійної роботи

№ за/п	Тема	Питання до самостійної роботи	К-сть годин
1	Сучасна соціально-політична і техногенно-екологічна обстановка в Україні. Правові основи Державної служби медицини катастроф(ДСМК) Заклади і формування та організація медичного постачання формувань і закладів ДСМК.	Проаналізувати сучасні ризики виникнення надзвичайних ситуацій в Україні (воєнні, техногенні, екологічні, біологічні). Опрацювати нормативно-правові акти, що регламентують діяльність ДСМК. Скласти структурну схему організації ДСМК. Підготувати аналітичну довідку (2–3 стор.) щодо системи медичного постачання ДСМК.	10
2	Заклади і формування ДСМК та Міністерства надзвичайних ситуацій (МНС). Організація медичного постачання формувань і закладів ДСМК.	Охарактеризувати структуру ДСНС (МНС) та її взаємодію з ДСМК. Скласти порівняльну таблицю функцій формувань ДСМК і ДСНС. Розробити алгоритм організації медичного постачання при НС. Проаналізувати логістичні особливості забезпечення медикаментами в зоні НС.	10
3	Ознайомлення роботою медичних формувань територіальних підрозділів МНС і закладів ДСМК(екскурсія).	Підготувати перелік питань для фахівців підрозділу. Після в ідвідування закладу ДСМК скласти звіт (2–3 стор.), що містить: опис структури підрозділу; характеристики медичного забезпечення; аналіз проблем і пропозиції щодо їх вирішення. Роль фармацевта у складі формування.	10
4	Військово-польова технологія ліків як наукова і навчальна дисципліна та її основні завдання і шляхи розвитку. Отримання води для виготовлення лікарських засобів в умовах ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.	Розкрити предмет, завдання та перспективи розвитку військово-польової технології ліків. Описати способи отримання та очищення води в польових умовах. Скласти алгоритм контролю якості води для фармацевтичних потреб. Розробити інструкцію з організації водопостачання польової аптеки.	10
5	Особливості виготовлення нестерильних лікарських форм в польових умовах. Особливості виготовлення стерильних лікарських форм в польових умовах.	Порівняти технологію виготовлення нестерильних та стерильних ЛФ у стаціонарних та польових умовах. Описати вимоги до асептики в польових умовах. Розробити перелік обладнання для польової аптеки. Скласти технологічну карту	8

		виготовлення однієї лікарської форми в польових умовах.	
6	Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів, медичних виробів та медичного майна.	Проаналізувати вимоги GDP щодо транспортування ЛЗ. Визначити ризики порушення умов зберігання в умовах НС. Розробити план дій при порушенні «холодового ланцюга». Скласти пам'ятку для відповідальної особи за зберігання ЛЗ у польових умовах.	10
7	Порядок розгортання і організація роботи аптеки в польових умовах і пристосованому приміщенні. Ознайомлення з роботою аптеки військового госпіталю ЗСУ.	Скласти алгоритм розгортання польової аптеки. Описати функціональні зони польової аптеки. Підготувати схему документообігу. За результатами ознайомлення з аптекою військового госпіталю – оформити аналітичний звіт (2–3 стор.). Визначити специфіку роботи військового фармацевта.	10
8	Медична служба Збройних Сил України. Комплектно-табельне оснащення медичної служби Збройних Сил України.	Проаналізувати структуру медичної служби ЗСУ. Визначити рівні медичної евакуації. Описати склад комплекту-табельного оснащення. Розробити схему забезпечення підрозділу медикаментами в умовах бойових дій.	10
9	Захист медичного майна від сучасних видів зброї та особливості його спеціальної обробки та експертизи.	Охарактеризувати вплив хімічної, біологічної та радіаційної зброї на медичне майно. Описати методи спеціальної обробки (деактивація, дегазація, дезінфекція). Скласти алгоритм експертизи лікарських засобів після впливу вражаючих факторів. Розробити пам'ятку для фармацевта щодо дій при зараженні медичного майна.	10
Всього			88

IV. Політика оцінювання

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття, дотримуватись правил техніки безпеки, мати засоби індивідуального захисту та спецодяг.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Критерії оцінювання ІРС/ ІНДЗ

Бали	Критерії
5	Обґрунтовано актуальність, сформульовано мету, завдання та визначено методи дослідження. Складено план дослідження Проведено критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Викладено факти, ідеї, результати дослідження в логічній послідовності. Дотримані правила реферування наукових публікацій Прослідковуються доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.
4	Обґрунтовано актуальність, сформульовано мету, завдання та визначено методи дослідження. Складено план дослідження Проведено поверхневий аналіз суті та змісту першоджерел. Викладено факти, ідеї, результати дослідження в логічній послідовності. Не дотримані правила реферування наукових публікацій Прослідковуються доказовість висновків.
3	Обґрунтовано актуальність, сформульовано мету, завдання та визначено методи дослідження. Складено план дослідження Проведено поверхневий аналіз суті та змісту першоджерел. Викладено факти, ідеї, результати дослідження в логічній послідовності. Не дотримані правила реферування наукових публікацій Не прослідковуються доказовість висновків, та обґрунтованість власної позиції.
2	Обґрунтовано актуальність, сформульовано мету, завдання та визначено методи дослідження. Складено план дослідження Проведено поверхневий аналіз суті та змісту першоджерел.

Також здобувачі вищої освіти мають право на зарахування певної кількості балів, відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності регламентується чинними законодавчими актами України та внутрішніми документами університету: [Кодексом](#) академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки та [Положенням](#) про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої

освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників ВНУ імені Лесі Українки які встановлюють загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечують дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. У разі пропуску заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі за графіком відпрацювання згідно з Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

У разі порушення дедлайнів виконання завдань, без поважних причин, робота може оцінюватися на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки. Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

Повторне складання підсумкового контролю допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Перелік питань до підсумкового контролю:

1. Поняття та класифікація надзвичайних ситуацій.
2. Сучасні загрози національній безпеці України (воєнні, техногенні, біологічні, екологічні).
3. Нормативно-правове регулювання фармацевтичної діяльності в умовах надзвичайного стану та воєнного стану.
4. Правові основи діяльності Державної служби медицини катастроф (ДСМК).
5. Структура та завдання ДСМК.
6. Взаємодія ДСМК із ДСНС, МОЗ України та іншими структурами.
7. Організація медичного постачання формувань і закладів ДСМК.
8. Особливості управління фармацевтичною діяльністю в умовах кризових ситуацій.
9. Система медичного та фармацевтичного постачання в умовах НС.
10. Створення та використання резервів лікарських засобів.
11. Логістика лікарських засобів у зоні надзвичайної ситуації.
12. Особливості транспортування лікарських засобів у кризових умовах.
13. Дотримання вимог GDP в умовах надзвичайних ситуацій.
14. Порядок організації роботи аптечного складу в умовах НС.
15. Управління дефіцитом лікарських засобів.
16. Запобігання фальсифікації лікарських засобів у кризових умовах.
17. Військово-польова технологія лікарських засобів: предмет і завдання.
18. Порядок розгортання аптеки в польових умовах.
19. Організація роботи польової аптеки.
20. Отримання та очищення води для фармацевтичних потреб у польових умовах.
21. Особливості виготовлення нестерильних лікарських форм у польових умовах.
22. Особливості виготовлення стерильних лікарських форм у польових умовах.
23. Вимоги до асептики в польових умовах.
24. Матеріально-технічне оснащення польової аптеки.

25. Структура медичної служби Збройних Сил України.
26. Рівні медичної евакуації в умовах бойових дій.
27. Комплектно-табельне оснащення медичної служби ЗСУ.
28. Організація фармацевтичного забезпечення військових підрозділів.
29. Особливості роботи аптеки військового госпіталю.
30. Роль військового фармацевта в системі медичного забезпечення ЗСУ.
31. Особливості зберігання лікарських засобів у польових умовах.
32. Порушення «холодового ланцюга»: ризики та алгоритм дій.
33. Захист медичного майна від радіаційного, хімічного та біологічного ураження.
34. Методи спеціальної обробки медичного майна (деактивація, дегазація, дезінфекція).
35. Порядок експертизи лікарських засобів після впливу уражальних факторів.
36. Організація контролю якості лікарських засобів в умовах НС.
37. Особливості фармаконагляду в умовах надзвичайних ситуацій.
38. Управління ризиками при застосуванні лікарських засобів у кризових умовах.
39. Етичні аспекти фармацевтичної діяльності під час воєнного стану.
40. Забезпечення конфіденційності даних пацієнтів у надзвичайних умовах.
41. Професійна відповідальність фармацевтичних працівників під час НС.
42. Психологічні аспекти роботи фармацевта в умовах стресу та кризових ситуацій.
43. Алгоритм дій фармацевта при масових санітарних втратах.
44. Організація забезпечення антидотами при хімічному ураженні.
45. Фармацевтичне забезпечення при біологічних загрозах.
46. Організація гуманітарного медичного постачання.
47. Документообіг у фармацевтичному забезпеченні під час НС.
48. Планування діяльності фармацевтичного підрозділу в умовах обмежених ресурсів.
49. Правове регулювання орфанних лікарських засобів в Україні та ЄС.
50. Особливості реєстрації орфанних препаратів.
51. Програми раннього доступу (compassionate use).
52. Державні програми забезпечення пацієнтів з орфаними захворюваннями. Механізми централізованих закупівель.
53. Роль міжнародних організацій у забезпеченні лікування. Доступність та відшкодування вартості лікування.
54. Генна терапія: принципи та клінічне застосування.
55. Векторні системи доставки генетичного матеріалу.
56. Безпека генної терапії.
57. Біосиміляри: поняття та відмінність від генериків.
58. Вимоги до доказової бази біосимілярів.
59. Використання біосимілярів в онкології та при орфанних захворюваннях.
60. Основи фармакоеконічного аналізу. Економічні аспекти застосування орфанних препаратів.
61. Етичні проблеми доступу до дороговартісної терапії.
62. Принципи справедливості та розподілу ресурсів.
63. Інформована згода в онкології та при орфанних захворюваннях.
64. Конфлікт інтересів у сфері фармацевтичного забезпечення.
65. Психоемоційна підтримка пацієнтів як складова фармацевтичної допомоги.
- 66.

Теми для виконання ІРС/ ІНДЗ

1. Міжнародне гуманітарне право на захисті здоров'я постраждалого населення.

2. Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних станах(НС).
3. Організація цивільного захисту закладів і підприємств охорони здоров'я.
4. Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.
5. Сучасна техногенна та екологічна обстановка в Україні. Можливості виникнення надзвичайних ситуацій природнього, техногенного і соціально-політичного походження та їх медико-санітарні наслідки.
6. Чинники, які впливають на стійкість функціонування системи забезпечення населення лікарськими препаратами в умовах НС.
7. Основні чинники, які впливають на якість лікарських засобів(ЛЗ) і виробів медичних та інших товарів аптечної корзини в умовах НС.
8. Порядок розгортання, оснащення та загальні вимоги до організації виготовлення нестерильних ЛЗ в аптеках розгорнутих в пристосованих приміщеннях, польових умовах при НС.
9. Комплектно-табельне оснащення для потреб медицини катастроф та ЗСУ. Класифікація і характеристика медичного майна.
10. Медичне майно для надання першої медичної допомоги, долікарської та першої лікарської допомоги. Табельне майно для індивідуального та групового мед захисту.
11. Комплекти медичного майна для надання кваліфікованої та спеціалізованої медичної допомоги.
12. Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів та предметів медичного майна в умовах надзвичайних станів мирного і воєнного часу.
13. Визначення потреби в лікарських засобах на період ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.
14. Особливості захисту медичного майна і техніки від впливу вражаючих факторів сучасної зброї.
15. Діяльність закордонних національних систем екстерної медичної допомоги в умовах надзвичайних станів, місце в них фармацевтичного сектору.
16. Медична служба Збройних сил України..
17. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення військ.
18. Сучасна концепція(М.А.Р.С.Н./ТССС) надання медичної допомоги під час бойових дій.
19. Склади та депо. Організація роботи в умовах екстремальних ситуацій.
20. Індивідуальна аптечка першої допомоги.
21. Особливості екстемпорального виготовлення стерильних і асептичних лікарських засобів за правилами воєнно-польової технології ліків.
22. Комплектно-табельне оснащення аптеки медичного пункту ЗСУ.
23. Комплектно-табельне оснащення та організація роботи аптеки медичної роти в польових умовах(Мод.-3).
24. Структура і завдання Державної служби медицини катастроф.
25. Тактико-технічні характеристики фармацевтичної техніки.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка

170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
0–119	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Шматенко О.П., Трохимчук В.В. Фармація в умовах надзвичайних станів: навчально-методичний посібник для фармацевтів-інтернів і студентів медичних (фармацевтичних) ЗВО. Київ: «Видавництво Людмила», 2024. 172 с.

2. Захист населення і територій України від наслідків надзвичайних ситуацій і стихійних лих: навчальний посібник для слухачів Української військово-медичної академії і студентів медичних (фармацевтичних) ЗВО III-IV рівнів /Шматенко О.П., Ніколайчук О.П., Соломенний А.М., Пастушенко С.М., Голюк О.В., Селіванова О.І. К.: Видавництво Людмила, 2023.- 194 с.

3. Методичні рекомендації «Військові санітарні транспортні засоби. Класифікація та загальні медико-технічні вимоги». Затверджені ТВО командувача Медичних сил Збройних Сил України від 10.02.2022 р.

Законодавство України

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання виконання функцій медицини катастроф» від 09.06.2023 року № 586

5. Про створення резервів лікарських засобів та виробів медичного призначення для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків : наказ МОЗ України від 03.05.2001 р. № 165. Дата оновлення: 03.05.2001. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0165282-01> (дата звернення: 01.07.2023).

6. Про затвердження Порядку постачання медичного майна Збройним Силам України в мирний час Наказ МО України 11.05.2017 № 261 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01 червня 2017 р за № 688/30556 (доповнення 2021 р.) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0688-17#Text>

7. Наказ Міністерства охорони здоров'я від 05.01.17 № 6, зі змінами від 26.09.17 №721 “Про затвердження переліків лікарських засобів та медичних виробів, які повинні бути в складі аптек медичних загальновійськових індивідуальних, аптечки автомобільної загальновійськової, наплічника медичного загальновійськового санітара та наплічника медичного загальновійськового санітарного інструктора”. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-17>.

8. Стандарт МОЗ України «Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек» СТ-Н МОЗУ 42-4.5 : 2015 / За ред. проф. О.І. Тихонова і проф. Т.Г. Ярних. Київ, 2015. 109 с. (Затверджено наказом МОЗ України № 398 від 01.07.2015 р.).

9. Стандарт МОЗ України «Вимоги до виготовлення стерильних і асептичних лікарських засобів в умовах аптек» СТ-Н МОЗУ 42-4.6 : 2015 / За ред. проф. О.І. Тихонова і проф. Т.Г. Ярних. Київ, 2015. 76 с. (Затверджено наказом МОЗ України № 398 від 01.07.2015 р.).

Додаткова

1. Трохимчук В.В., Сирота П.С., Гринчук І.Г., Лотоцький В.В. Екстремальна і військова фармація : навчальний посібник. Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. 332 с.

2. Організація забезпечення медичним майном військових частин і медичних установ в умовах надзвичайного стану : навч. посіб. для студ. вищ. мед. і фармац. закл. III–IV рівнів акредитації / П.С. Сирота, В.В. Трохимчук, В.І. Гридасов та ін. Харків: Золоті сторінки, 2002. 320 с.

3. Олійник П.В. Комплектно-табельне оснащення військово-медичної служби: Навчальний посібник. Вінниця:Нова книга, 2006. 356 с. Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?id=EbARCGAAQBAJ&printsec=frontcover&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

4. Положення про роботу військових аптек: методичні вказівки / Сирота П.С., Трохимчук В.В., Рибальченко М.С., Касьяненко В.В., Прудников В.І. та ін. Чернівці: ТОВ «Вид-во «Наші книги»», 2007. 438 с.

Законодавство України

1. Про створення резервів лікарських засобів та виробів медичного призначення для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків : наказ МОЗ України від 03.05.2001 р. № 165. Дата оновлення: 03.05.2001. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0165282-01>.

2. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” від 24.02.1994 № 4004-ХІІ zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=4004-

3. Закон України “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру” від 08.06.2000 № 1809-ІІІ // zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1809-14

4. Закон України “Про оборону України” від 06.12.1991 № 1932-ХІІ // zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1932-12

5. Закон України “Про правовий режим воєнного стану” від 06.04.2000 № 1647-ІІІ // zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1647-14

6. Закон України “Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 27.02.1991 № 791а-ХІІ // [zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main .cgi?nreg=791%E0-12](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=791%E0-12)

7. Закон України “Про правові засади цивільного захисту” .- N 107-VІ від 28.12.2007 // zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1859-15